

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-813

03/06/2021

ქ. თბილისი

ქ. რუსთავში შპს „რუსელოისის“ მეტალურგიული (ფეროშენადნობთა) საწარმოს (დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის - აგლომერაციის საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე) ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, შპს „რუსელოისის“ მიერ სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. რუსთავში მეტალურგიულ (ფეროშენადნობთა) საწარმოში დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის - აგლომერაციის (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის განთავსება სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე რუსთავის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფაზე.

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე, შპს „რუსელოისის“ მეტალურგიულ (ფეროშენადნობთა) საწარმოზე 2019 წლის 30 მაისის N2-464 ბრძანების საფუძველზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვით შპს „რუსელოისის“ ვალდებულია დაიცვას სამინისტროს მიერ 2008 წლის 18 ივლისს გაცემული N 30 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობები. 2019 წლის 5 აპრილს შპს „რუსელოისის“ მიერ, გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით სამინისტროში წარმოდგენილი იყო სკრინინგის განცხადება მეტალურგიულ (ფეროშენადნობთა) საწარმოში დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის აგლომერაციის (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემა (ბრძანება № 2-621 / 08.07.2019). აღნიშნული სკრინინგის გადაწყვეტილების საფუძველზე პროექტით გათვალისწინებული საქმიანობა დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

2019 წლის 16 სექტემბერს შპს „რუსელოისის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ქ. რუსთავში მეტალურგიულ (ფეროშენადნობთა) საწარმოში დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის - აგლომერაციის (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების,

მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (სკოპინგის დასკვნა N 119 – 18.11.2019).

შპს „რუსელოისის“ ფეროშენადნობთა საწარმო მდებარეობს ქ. რუსთავში, მარის არხის ქ. #174-ში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებზე, რომლებიც წარმოადგენს ამავე კომპანიის საკუთრებას (საკადასტრო კოდები: 02.07.02.462; 02.07.02.463; 02.07.02.482). უახლოესი დასახლებული პუნქტი (ს. თაზაქენდი) შპს „რუსელოისის“ მეტალურგიულ (ფეროშენადნობთა) საწარმოს დანადგარების გეომეტრიული ცენტრიდან (გაფრქვევის ნულოვანი წყაროდან) დაშორებულია 630 მ-ით, ხოლო უშუალოდ აგლომერაციის საწარმოო ხაზის შენობიდან - 323 მ-ით. ამასთან, უახლოესი საცხოვრებელი სახლი განთავსებულია საწარმოს სამხრეთით-დასავლეთით, საკადასტრო საზღვრიდან 69 მ მანძილზე (ნულოვანი წყაროდან 505 მეტრში), ხოლო საწარმოს საკადასტრო საზღვრიდან ჩრდილო-დასავლეთით, 224 მეტრზე მდებარეობს სასჯელაღსრულების №16 დაწესებულება (ნულოვანი წყაროდან - 390 მ). სამხრეთ-აღმოსავლეთით მიწის ნაკვეთს ესაზღვრება შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის საწარმო, ჩრდილო-დასავლეთით შპს „რუსთავის ფოლადის“ მეტალურგიული საწარმო, ხოლო სამხრეთის მხრიდან - საავტომობილო გზა.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია მეტალურგიული საწარმოს მიმდინარე საქმიანობა, მთლიანი ტექნოლოგიური ციკლი და დაგეგმილი საქმიანობა. გზშ-ის ანგარიშში განხილულია მეტალურგიულ (ფეროშენადნობთა) საწარმოში დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის - აგლომერაციის საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლის, ადგილმდებარეობის და არაქმედების ალტერნატივები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, აგლომერაცია წარმოადგენს ფეროშენადნობთა ქარხნის ექსპლუატაციის ტექნიკური ხაზის გაგრძელებას, შესაბამისად საწარმოს მოწყობისთვის შერჩეული ტერიტორია დაკავშირებულია ფეროშენადნობთა ქარხანასთან. აგლომერაციის საწარმოს მოსაწყობად გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, პროექტირების ეტაპზე განიხილებოდა ორი ალტერნატიული ტერიტორია: პირველი ალტერნატიული ვარიანტის მიხედვით, აგლომერაციის საწარმოს მშენებლობა დაგეგმილი იყო მეტალურგიული (ფეროშენადნობთა) ქარხნის ტერიტორიის მიმდებარედ, დაახლოებით 1900 მ² ფართობის მქონე მიწის ნაკვეთზე. მეორე (შერჩეული) ალტერნატიული ვარიანტის შემთხვევაში, აგლომერაციის საწარმოს მშენებლობა დაგეგმილი იყო მეტალურგიული (ფეროშენადნობთა) ქარხნის ტერიტორიაზე არსებულ დახურულ შენობაში. ალტერნატიული ვარიანტების შედარებითი ანალიზისას განხილული იქნა სხვადასხვა ფაქტორები, მათ შორის ადგილობრივი მოსახლეობის დაშორების მანძილები. უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან დაშორება პირველი ალტერნატიული ვარიანტის მიხედვით 236 მეტრია, ხოლო მეორე ალტერნატიული ვარიანტის შემთხვევაში შეადგენს 323 მეტრს. გარდა ამისა, პირველი ალტერნატიული ვარიანტის შერჩევის შემთხვევაში მოხდებოდა ახალი ტერიტორიების ათვისება, რაც დაკავშირებულია სამშენებლო სამუშაოების ჩატარებისას გარემოზე დამატებით უარყოფით ზემოქმედებებთან, როგორცაა: ატმოსფერულ ჰაერში დამატებით მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევა, ხმაურის გავრცელება, ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე ზემოქმედება. ასევე პირველი ალტერნატიული ვარიანტის შემთხვევაში, დასახლებული პუნქტის მანძილის გათვალისწინებით (236 მეტრი)

მოსალოდნელი იქნებოდა კუმულაციური ზემოქმედების ზრდა და ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მკვეთრი გაუარესება. ზემოაღნიშნული გარემოებებიდან გამომდინარე, ტექნიკური, ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი საკითხების ანალიზის მიხედვით, შერჩეული იქნა მეორე ალტერნატიული ვარიანტი, შესაბამისად აგლომერაციის ხაზი მოეწყობა მეტალურგიული (ფეროშენადნობთა) საწარმოს ტერიტორიაზე არსებულ დახურულ შენობაში, საიდანაც უახლოესი დასახლებული პუნქტი მდებარეობს 323 მეტრის დაშორებით.

შპს „რუსელოისის“ მეტალურგიული (ფეროშენადნობთა) საწარმოს ტერიტორიაზე განლაგებულია ძირითად ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართული დანადგარები და დამხმარე ობიექტები როგორცაა: საღუმელე კორპუსები, ნედლეულის დასაწყობების ღია მოედნები, ნედლეულის მიწოდების ხაზი, დნობის პროდუქტების ჩამოსხმის უბანი, ღუმელებისა და ტრანსფორმატორის წყლით გამაგრილებელი მბრუნავი ხაზი, აირმტვედამჭერი უბნები, სატრანსფორმატორო ქვესადგური, ადმინისტრაციულ-საყოფაცხოვრებო დანიშნულების უბანი და სხვ.

ფეროშენადნობთა ქარხნის ფუნქციონირების პროცესში მიიღება ფეროსილიკომანგანუმი - 27000 ტ/წელ; ფერომანგანუმი - 24000 ტ/წელ; ფეროსილიციუმი - 12000 ტ/წელ. საწარმო პროცესში ძირითად ნედლეულს ფეროსილიკომანგანუმის წარმოებისას წარმოადგენს მანგანუმის კონცენტრატი – 54000; კვარციტი – 16200; კოქსი - 18900; რკინის ბურბუშელა – 5400; კირქვა-დოლომიტი – 10800. ფერომანგანუმის წარმოებისას მანგანუმის კონცენტრატი – 84000; კოქსი - 16800; რკინის ბურბუშელა – 7200, ხოლო ფეროსილიციუმის წარმოებისას კვარციტი – 24000; კოქსი - 12000; რკინის ბურბუშელა – 6000; ხის ნახშირი და ქვანახშირი – 6800. მაქსიმალური წარმადობა ფეროშენადნობების სახეობების მიხედვით თითოეულ ღუმელზე შესაბამისად ტოლია: ფეროსილიკომანგანუმი (13500 ტ/წელ); ფერომანგანუმი – (12000 ტ/წელ); ფეროსილიციუმი - (6000 ტ/წელ); ორივე ელექტრორკალური ღუმელის ერთდროულად მუშაობისას ჯამური წარმადობა შესაბამისად ტოლი იქნება: ფეროსილიკომანგანუმი (27000 ტ/წელ); ფერომანგანუმი – (24000 ტ/წელ); ფეროსილიციუმი - (12000 ტ/წელ). საწარმო წლის განმავლობაში უშვებს მხოლოდ ერთი სახეობის ფეროშენადნობს (მხოლოდ ფეროსილიკომანგანუმს, ან მხოლოდ ფეროსილიციუმს, ან სილიკომანგანუმს).

ფეროშენადნობების წარმოებისთვის საჭირო საკაზმე ნედლეული (მანგანუმის მადანი, კოქსი, კვარციტი, დოლომიტი, კირქვა, ხენჯი (რკინის ბურბუშელა, ჯართი ან სხვ.), ხის ნახშირი) შემოდის საავტომობილო ტრანსპორტით და ცალკე-ცალკე საწყობდება ტერიტორიის აღმოსავლეთით არსებულ ნედლეულის დასაწყობების ღია მოედანზე). მასალების მისაღებად აგრეთვე გამოიყენება საწარმოს ტერიტორიასთან ახლოს მდებარე სარკინიგზო ჩიხები. ძირითად საწარმო პროცესი მიმდინარეობს ფეროშენადნობთა წარმოების საწარმოს შენობის ოთხ სართულზე.

ნედლეულის დასაწყობების ღია მოედნიდან ნედლეული ფრონტალური დამტვირთველის საშუალებით მიეწოდება ნედლეულის მიმღებ ბუნკერებს (2 ერთეული) საიდანაც ლენტური ტრანსპორტით მიეწოდება კაზმის სათავსო ხაზს და იყრება სათავსო ბუნკერებში. ნედლეული იყრება მადოზირებელ ბუნკერებში, შემდგომ

ლენტური ტრანსპორტიორით გადაიტანება 1,5 მ3 ტევადობის ლითონის ბადიაში და ხიდური ამწის საშუალებით მეოთხე სართულზე ღუმელების თავზე განთავსებულ კაზმის მიმღებ ბუნკერებში, საიდანაც მიეწოდება ღუმელებს. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად საწარმოში ამჟამად ფუნქციონირებს ნახევრად ღია ტიპის, 9 მგვტ სიმძლავრის ორი ელექტრორკალური ღუმელი, როლებშიც მიმდინარეობს დნობის პროცესი, გამდნარი ლითონის გამოშვება ხდება ღუმელზე დამონტაჟებული ლითონის გამოსაშვები ხვრელიდან, რომელიც იკეტება ღუმელებიდან ლითონის გამოშვების დასრულების შემდეგ. საჩამოსხმელო ციხეებში ნადნობ ლითონთან ერთად ჩაედინება ლითონჩაურთველი წიდა, რომლის მოცილების მიზნით საჩამოსხმო ამწის საშუალებით ხდება სავსე ციხევის მცირედით დახრა გამოსაშვებ ღარზე, საიდანაც ლითონჩაურთველი წიდა სპეციალური ღარების საშუალებით ჩაედინება წიდის მიმღებ ორმოებში, სადაც წყლის საშუალებით მიმდინარეობს ლითონჩაურთავი წიდის გრანულაცია, ხოლო ლითონჩართული წიდა იყრება სპეციალურ ფოლადის ყუთებში და ავტოტრანსპორტის საშუალებით გადაიტანება ნედლეულის დასაწყობების ღია მოედანზე. დასაწყობების შემდგომ ლითონჩართული წიდა გადაიტანება მოედნის მიმდებარედ განთავსებულ სამსხვრევ-დამხარისხებელ დანადგარში. დამუშავების შემდგომ ლითონჩართული წიდა სხვა ნედლეულთან ერთად ბრუნდება ტექნოლოგიურ პროცესში.

ჩამოსხმული ლითონი თავსდება და 24 საათის განმავლობაში ინახება ლითონის ყუთებში. შეკვეთის შესაბამისი ფრაქციის მიღების მიზნით ლითონის ყუთში მოთავსებული ლითონი ამწის გადაიტანება სამსხვრევ-დამხარისხებელ დანადგარზე. პროდუქცია ლენტური ტრანსპორტიორის საშუალებით გადადის მზა პროდუქციის მიმღებ ბუნკერში, საიდანაც ხდება პროდუქციის ჩატვირთვა ხდება სპეციალურ ტომრებში (ბიგ ბეგებში).

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილის ფეროშენადნობების წარმოების ტექნოლოგიური სქემა, ნედლეულის დასაწყობების მოედნის, ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა.

აგლომერაციის საწარმოს მოწყობისთვის შერჩეული შენობა განთავსებულია მეტალურგიული (ფეროშენადნობთა) საწარმოს ტერიტორიაზე. შენობის სიგრძეა 60 მ, სიგანე 18 მ, ხოლო სიმაღლე - 12 მ. აგლომერაციის ხაზის საპროექტო სიმძლავრე შეადგენს 6000 ტონა აგლომერატს წელიწადში, რომლის მისაღებად ნედლეულის სახით გამოყენებული იქნება: 6480 ტ მანგანუმის წვრილფრაქციული მადანი/კონცენტრატი (0,8 მმ ფრაქციით), 720 ტ წვრილფრაქციული კოქსი ან ნახევარკოქსი, 150 ტ ნახერხი. საჭიროებისამებრ შესაძლოა გამოყენებულ იქნას 120 ტ ნახშირი და 650 ტ წვრილფრაქციული დოლომიტი ან/და კირქვა. აგლომერაციის ხაზის სამუშაო საათების რაოდენობა იქნება წელიწადში 8760 სთ; საწარმო იმუშავებს 24 საათიანი რეჟიმით. აგლომერაციის ტექნოლოგიურ ხაზში დასაქმდება 30 ადამიანი.

აგლომერაციის საწარმოო ციკლი მოიცავს შემდეგ ძირითად ობიექტებს: აგლომერაციის ხაზი, ნედლეულის განთავსების მოედანი და მზა პროდუქციის დახურული სასაწყობე შენობა. აგლომერაციის საწარმოში განთავსებული იქნება: 10 ტონიანი ხიდურა ამწე, მანგანუმის მადნის მიმღები ხვიმირა, ამრევი მოწყობილობა, ორი ერთეული 8 მ და 18 მ

სიგრძის ტრანსპორტიორის ლენტები, 10 ერთეული აგლომერატის შესაცხოზი ე.წ. „ცხაურებიანი ტაფა“, 10 ერთეული „ცხაურებიანი ტაფის“ სადგარი, 2 ერთეული გამწოვი ვენტილატორი, 2 ერთეული 18 მ სიმაღლის და 800 მმ დიამეტრის მქონე გამწოვი მილი, ორი ერთეული სველი მტვერდამჭერი სისტემა, სამსხვრევი დანადგარი და მზა პროდუქციის მიმღები ორმო.

აგლომერაციის პროცესში ადგილი აქვს მანგანუმის ოქსიდის ჟანგვა-აღდგენის პროცესების მიმდინარეობას. გამოწვის დროს კაზმის გახურების, შეცხოზისა და გაღობის ზონაში მიმდინარეობს აღდგენითი რეაქციები, ხოლო გაღობის ზონიდან გამოსვლისას მანგანუმის ოქსიდის ნაწილი იჟანგება ცხაურებიანი ტაფებიდან გაწოვილი ჰაერიდან მიღებული ჟანგბადით. მანგანუმი აგლომერატში იმყოფება ჟანგბადთან კავშირში, როგორც თავისუფალი ოქსიდების, ასევე სილიკატების სახით. ოქსიდური და სილიკატური შემადგენლობის რაოდენობრივი შეფარდება განსაზღვრავს აღდგენადობის ხარისხს, მექანიკურ სიმტკიცეს და აგლომერატის ელექტროგამტარიანობას. აგლომერაციის საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია საშუალებას იძლევა ფეროშენადნობების წარმოებისას გამოყენებულ იქნას წვრილფრაქციული მანგანუმის მადანი და კოქსი.

აგლომერაციის საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი საბოლოო პროდუქტის (აგლომერატის) მისაღებად გაივლის შემდეგ ციკლს: საწარმოს ტერიტორიაზე მოხდება ნედლეულის შემოტანა და დასაწყობება შესაბამის სასაწყობე მოედნებზე. ობიექტზე განთავსდება ხვიმირა, რომელსაც ნედლეული (წვრილფრაქციული მანგანუმის მადანი) მიეწოდება სასაწყობე მოედნიდან. მიმღები ხვიმირიდან წვრილფრაქციული მანგანუმის მადანი 18 მეტრიანი ტრანსპორტიორის ლენტის საშუალებით მიეწოდება ამრევს, ამავდროულად ამრევში 8 მეტრიანი ტრანსპორტიორის ლენტის საშუალებით მოხდება წვრილფრაქციული კოქსისა და საჭიროების შემთხვევაში წვრილფრაქციული დოლომიტის ან კირქვის მიწოდება. ამრევში აღნიშნული ნედლეულის გადარევის პროცესი გაგრძელდება დაახლოებით 10-15 წუთის განმავლობაში. პროცესის მიმდინარეობისას „ცხაურებიანი ტაფებზე“ ქვედა ფენის დახშობის თავიდან ასაცილებლად, ერთგვარი საფენის სახით 30-35 მმ სისქეზე გათვალისწინებულია 15-20 მმ ფრაქციის აგლომერატის ფოროვანი მასის დაყრა. ზემოაღნიშნული პროცესის შემდეგ, ამრევიდან შეზავებული სააგლომერაციო კაზმი გადმოიტვირთება „ცხაურებიანი ტაფებზე“. სიმაღლის ფენის სახით, რასაც თავზე დაეფინება ნახერხი (ერთ „ტაფაზე“ გათვალისწინებულია 20 კგ-ს გამოყენება) და ხიდურა ამწის მეშვეობით დაიდგმება სპეციალურ დგარებზე. აღნიშნული პროცესის შემდეგ, მოხდება ნახერხის ზედა ფენის აალება-ანთება, რა დროსაც მომენტალურად ჩაირთვება გამწოვი ვენტილატორები, რომლის საშუალებით ნამწვი აირები მოხვდება მტვერდამჭერ სისტემაში, რომელიც აღჭურვილია სველი ფილტრაციის სისტემით. მტვერდამჭერიდან ნამწვი აირები გაიფრქვევა გამფრქვევი მილების საშუალებით. პროცესის მიმდინარეობისას თანდათანობით ხდება წვის ტემპერატურის რეგულირება, რის შედეგადაც მოხდება კაზმის გახურება და აგლომერატის შეცხოზა. წვის ზონაში არსებული ტემპერატურა იქნება 1300 °C-მდე. შეცხოზის პროცესი გრძელდება 2 სთ-დან 2,35 სთ-მდე. პროცესის დასრულების შემდეგ, ხიდურა ამწის გამოყენებით „ტაფა“ მოიხსნება სადგარიდან და

მოხდება აგლომერატის ჩამოცლა მზა პროდუქციის მიმღებ ორმოში, სიდანაც სატვირთო მანქანების საშუალებით მოხდება მზა პროდუქციის ტრანსპორტირება დახურულ სასაწყობე შენობაში (აგლომერაციის წარმოების მიმდებარედ) შემდგომში ფეროშენადნობების წარმოების ტექნოლოგიურ პროცესში ჩართვის მიზნით.

ობიექტზე განთავსდება მანგანუმის მადნის მიმღები ხვიმირა, საიდანაც წვრილფრაქციული მანგანუმის მადანი 18 მეტრიანი ტრანსპორტიორის ლენტის საშუალებით მიეწოდება ამრევ მოწყობილობას. პარალელურად ამრევ მოწყობილობაში 8-მეტრიანი ტრანსპორტიორის ლენტის საშუალებით მოხდება წვრილფრაქციული კოქსისა და საჭიროების შემთხვევაში წვრილფრაქციული დოლომიტის ან კირქვის მიწოდება. ამრევიდან, შეზავებული სააგლომერაციო კაზში გადაიტვირთება „ცხაურებიან ტაფებზე“, სადაც ნედლეულს დაეფინება ნახერხი და მოხდება ნახერხის ზედა ფენის აალება-ანთება. ტექნოლოგიური ციკლიდან გამომდინარე ნახერხის ზედა ფენის ანთებისას ჩაირთვება გამწოვი ვენტილატორები, რომლის საშუალებით ნამწვი აირები კაზმის ზედა ფენიდან გაიწოვება მტვერდამჭერ სისტემაში (სველი ფილტრაციის სისტემა) და გადადის გამფრქვევ მილბში.

გზმ-ის ანგარიშსა და თანდართულ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში ასახულია პროექტის განხორციელების შედეგად ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება, იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შედგენილობა, რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. აგლომერაციის საწარმოს ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობისას, ადგილი ექნება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევას ელექტროშედულების პროცესში და ამწე-მანქანების მუშაობისას. ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა აზოტის ოქსიდები, ნახშირბადის ოქსიდი, გოგირდის დიოქსიდი, ნახშირწყალბადები, მანგანუმი, ქრომი, ჭვარტლი, მყარი ნაწილაკები, არაორგანული მტვერი (SiO₂-ის 20%-მდე და 20-70% შემცველობის ფრაქციები), თუთია, ტყვია, ნიკელი, კადმიუმი. ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების მართვის მიზნით, აგლომერაციის უბანზე დაგეგმილია ასპირაციული სისტემის (გამწოვი ვენტილატორი - 2 ერთეული. მაქსიმალური წარმადობის პირობებში გამწოვი სისტემის სიმძლავრე - თითო ლუმელზე - 160000 მ³/სთ-ის ტოლია) და სველი მტვერდამჭერი სისტემის (PIBM 20 CA - 2 ერთეული) მოწყობა. მტვერდამჭერი სისტემის ეფექტურობა იქნება 92-დან 96%-მდე. აირმტვერდამწმენდი მოწყობილობა გათვლილია 190000 მ³/სთ მოცულობის აირების გაწმენდაზე.

ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის ანგარიში განხორციელებულია სამი სხვადასხვა რეჟიმისთვის ფეროსილიკომანგანუმის, ფერომანგანუმის და სილიკომანგანუმის წარმოებისთვის. ამასთან, გაბნევის ანგარიშში ფონად გამოყენებულია როგორც კანონმდებლობით დადგენილი ქ. რუსთავის მოსახლეობის რაოდენობის შესაბამისი მაჩვენებლები, ისე ახლომდებარე შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ გაფრქვევები. მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის თანახმად, ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი მავნე ნივთიერების, მათ შორის ჯამური ზემოქმედების უნარის მქონე ნივთიერებების

კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ დასაშვებ მნიშვნელობას სასჯელაღსრულების #16 დაწესებულებასთან (საწარმოს საკადასტრო საზღვრიდან ჩრდილო-დასავლეთით - 224 მ) და უახლოეს მოსახლესთან (საწარმოს საზღვრიდან სამხრეთით-დასავლეთით - 69 მ), ასევე არც საწარმოდან 500 მეტრიანი რადიუსის საზღვარზე. შესაბამისად, მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევებად.

კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება, ვინაიდან არსებული მეტალურგიული საწარმოსა და საპროექტო აგლომერაციის ხაზის ტერიტორიის მიმდებარედ წარმოდგენილია სხვადასხვა პროფილის სამრეწველო ობიექტები, რომელთა ექსპლუატაცია მნიშვნელოვან ზემოქმედებას ახდენს გარემოს სხვადასხვა კომპონენტზე, განსაკუთრებით საყურადღებოა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება და სატრანსპორტო ნაკადების ინტენსიური მოძრაობა, ხმაურის გავრცელება, ნარჩენების მართვისა და გარემოს დაბინძურების საკითხები. გზშ-ის ანგარიშის წარმოდგენილია საწარმოს ტერიტორიიდან 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების შესახებ ინფორმაცია, რომლის მიხედვით 500 მეტრის რადიუსის საზღვრებში ხვდება: შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის, კლინკერისა და ბეტონის ხაზები, შპს „კომპოზიტის“ სამშენებლო მასალების საწარმო (ცემენტის წარმოება, ბეტონის ან/და ბეტონის ნაკეთობების წარმოება) ამ ეტაპზე არ ფუნქციონირებს, შპს „ინდუსტრია კირის“ სამშენებლო მასალებისა და კირის საწარმო, შპს „რუსთავი University-ს“ ცემენტის, კლინკერის და თაბაშირისა საწარმო, შპს „სინათლეს“ ცემენტის საწარმო, სს „რუსთავის მეტალურგიული კომბინატის“ მეტალურგიული საწარმო, რომელიც ამ ეტაპზე არ ფუნქციონირებს, ი/მ პაპავა კობას ბეტონის ან/და ბეტონის ნაკეთობების საწარმო, შპს „სოლოს“ ცემენტის საწარმო, შპს „გიორგი გაგნიძე და კომპანიის“ ლითონის ჯართის მიმღები პუნქტი.

ატმოსფერულ ჰაერის ხარისხზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების მიზნით საწარმოს ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია მუდმივი მონიტორინგის განხორციელება. ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ნორმების მონიტორინგი მოიცავს, შესაბამის ინსტრუმენტულ კონტროლს (დაკვირვების) გაფრქვევის წყაროებთან და სპეციალურად გამოყოფილ საკონტროლო უბნებში, სადაც ხდება გაფრქვევათა სიდიდის უშუალო ინსტრუმენტულ-ანალიზური განსაზღვრა და მათი სიდიდის შედარება ნორმატიულთან.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის და ხმაურის გავრცელების დონეების მონიტორინგის (თვითმონიტორინგი) გეგმის მიზანია ეკოლოგიური ასპექტების დადგენის და სწორად განხორციელებული მოქმედებების შედეგად, დროულად იქნეს თავიდან აცილებული გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზიანის მიყენება და გატარდეს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. ადგილობრივი რეცეპტორების და ზემოქმედების წყაროების გათვალისწინებით სპეციალურად შერჩეულ პუნქტებზე მონიტორინგი მოიცავს ატმოსფერულ ჰაერში მყარი ნაწილაკების, წვის პროდუქტების (CO, NOx), მანგანუმის დიოქსიდის მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრაციების (მგ/მ³) განსაზღვრას

ინსტრუმენტალური მეთოდის გამოყენებით. სავსე მონაცემები შეიტანება შესაბამის აქტებში.

საპროექტო საწარმოს მოწყობის პროცესში ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება მოსალოდნელია აგლომერაციის საწარმოს მოწყობის სამუშაოებთან, რაც იქნება დროებითი სახის, ხოლო საწარმოს ექსპლუატაციის პერიოდში ხმაურის წარმოქმნა მოხდება ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული დანადგარების მუშაობისას და ნედლეულის გადატანის დროს ტრანსპორტის გადაადგილებისას. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოო ტერიტორიაზე დანადგარების მაქსიმალური ხმაურის დონე არ აღემატება 85 დეციბალს. წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, დაგეგმილი საქმიანობის ექსპლუატაციის პერიოდში უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან ხმაურის დასაშვები დონეების გადაჭარბებას ადგილი არ ექნება.

გზმ-ის ანგარიშში განხილულია მეტალურგიულ (ფეროშენადნობთა) საწარმოში დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის - აგლომერაციის საწარმოს ექსპლუატაციის შემთხვევაში სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედების საკითხები. მიმდინარე საქმიანობის პროცესში ობიექტზე ნედლეულისა და პროდუქციის ტრანსპორტირებას პერიოდულად (დროის სხვადასხვა მონაკვეთები, გეგმა-გრაფიკის გარეშე) ახორციელებენ კონტრაქტორი ორგანიზაციები საკუთარი სატრანსპორტო საშუალებების გამოყენებით, რომლებიც ტრანსპორტირებისას სარგებლობენ როგორც მუნიციპალური, ისე საქალაქთაშორისო დადგენილი სატრანზიტო ინფრასტრუქტურით, რაც გულისხმობს შესაბამისი სატრანზიტო შემოვლითი მარშრუტებით გადაადგილებას. აგრეთვე, იმპორტული მასალების მისაღებად გამოიყენება საწარმოს ტერიტორიასთან ახლოს მდებარე რკინიგზის სარკინიგზო ჩიხები. წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით ქ. რუსთავის სამრეწველო ზონაში არსებული გზები, უზრუნველყოფს სატრანსპორტო ნაკადების შეუფერხებლად გატარებას. გამომდინარე იქედან რომ, საპროექტო აგლომერაციის საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე არ არის დაგეგმილი კომპანიის არსებული სატრანსპორტო გადაზიდვების მნიშვნელოვანი ზრდა, აღნიშნული გზების გამტარუნარიანობის გათვალისწინებით, ნაკადების შეფერხება არ არის მოსალოდნელი. სატრანსპორტო ნაკადების ზრდით მოსახლეობაზე მოსალოდნელი ზემოქმედების (ადგილობრივი გზების საფარის ტექნიკური მდგომარეობის გაუარესება, საცობების წარმოქმნა და აღნიშნულთან დაკავშირებით მოსახლეობის უკმაყოფილება, სატრანსპორტო ავარიებთან დაკავშირებული რისკები) მინიმუმაციის მიზნით, კომპანია უზრუნველყოფს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარებას.

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შედეგად წყლის გარემოზე ზემოქმედება შეიძლება იყოს გამოწვეული სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე და სანიაღვრე წყლების არასწორი მართვით. საწარმოს ტერიტორიიდან სიახლოვეს შედაპირული წყლის ობიექტი წარმოდგენილი არ არის. საწარმოდან 90 მეტრის დაშორებით მდებარეობს გარდაბნის მაგისტრალური არხი. ობიექტის სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური წყლის მიწოდებისთვის განკუთვნილი იქნება ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემა. აგლომერაციის ტექნოლოგიურ ციკლში წყალი გამოყენებული იქნება მხოლოდ სველი მტვერდამჭერი სისტემის შიდა ციკლისთვის (დახურული

ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემა), რომლის წყლით უზრუნველყოფა გათვალისწინებულია, როგორც ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემიდან, ასევე ავტონომიური მბრუნავი ციკლის გამოყენებით. წყლის საერთო ხარჯი აირგამწმენდ დანადგარზე შეადგენს 160 მ³/სთ-ს, ხოლო მბრუნავ ციკლში წყლის აორთქლებით გამოწვეული დანაკარგების შესავსებად საჭირო წყლის რაოდენობა ტოლია 5-8 მ³/სთ-ში.

ობიექტზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური წყლების ჩაშვება გათვალისწინებულია ქალაქის საკანალიზაციო სისტემაში, ამასთან. საკანალიზაციო ქსელში ჩაშვებამდე საწარმოს სასადილოში წარმოქმნილი წყლების გაწმენდის მიზნით მოწყობილია ლოკალური გამწმენდი (ცხიმდამჭერი) სისტემა. ვინაიდან ტექნოლოგიურ ციკლში წყალი გამოყენებული იქნება ბრუნვით სისტემაში, ტექნიკური დანიშნულებით ჩამდინარე წყლების წარმოქმნა არ არის მოსალოდნელი. აგლომერაციის ტექნოლოგიური პროცესებში გამოსაყენებელი ნედლეული განთავსებული იქნება აგლომერაციის საწარმოს მიმდებარედ არსებულ საწარმოო მოედანზე, აღნიშნულთან დაკავშირებით ობიექტის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლებით გარემოს დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით დაგეგმილია სანიაღვრე სისტემის მოწყობა. სანიაღვრე სისტემით შეკრებილი წყლის ჩადინება მოხდება ძირითად სანიაღვრე ავზებში, საიდანაც საქაჩი ტუმბოს საშუალებით წყლების მიწოდება მოხდება მეტალურგიული საწარმოში განთავსებულ ასპირაციულ სისტემებში. დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, გრუნტის და მიწისქვეშა წყლებზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

მეტალურგიული საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა ხორციელდება გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან შეთანხმებული (წერილის N1186/01; 31/01/2020) ნარჩენების მართვის გეგმის მიხედვით, რომელიც მოიცავს კომპანიის მიმდინარე საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის საკითხებს. აღსანიშნავია, რომ აგლომერაციის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი არ არის ნარჩენების სახეობების არსებითი ცვლილება. შპს „რუსელოსის“ საქმიანობის პროცესში სეპარირებულ შეროვებას და განთავსებას ექვემდებარება როგორც არასახიფათო და სახიფათო, ასევე საწარმოო ნარჩენები და საყოფაცხოვრებო ნარჩენები. საწარმოს შერჩეულ ტერიტორიებზე მოწყობილია ნარჩენების ორგანიზებული შეროვების ადგილი - ჯართის (ლითონის ნარჩენები) პოლიგონი. აღნიშნული პოლიგონი შემოსაზღვრულია ლენტით და განთავსებულია შესაბამისი წარწერა. ობიექტზე წარმოქმნილი შერეული ლითონების გატანა მოხდება ჯართის მიმდებ პუნქტებში. ლითონის ზედაპირს დამუშავებისას წარმოქმნილი შავი ლითონების ნაწილაკების გამოყენება მოხდება ღუმელებში ნედლეულის სახით. სახიფათო ნარჩენების შეროვება და დროებითი განთავსება ხდება დახურულ სათავსოებში. სახიფათო ნარჩენების ობიექტიდან გატანას უზრუნველყოფს შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე პირი. საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში მტვერდამჭერში შლამის სახით დაგროვილი ნალექი გამოყენებული იქნება ნედლეულის სახით ღუმელებში. აღნიშნულ სისტემაში წარმოქმნილი შლამი თავდაპირველად ილექება სკრუბერების (თითოეულ ღუმელზე 2 ერთეული) ფსკერზე, ხოლო შემდეგ გროვდება შლამის აბაზანაში (თითოეულ ღუმელზე 1 ერთეული).

სკრუბერებისა და შლამის აბაზანების ლუქი პერიოდულად, საჭიროებისამებრ იხსნება და ხდება დალექილი შლამის გამოტანა. შლამი დაგუნდავების შემდეგ ბრუნდება ლუმელებში, აგრეთვე მათი გამოყენება შესაძლებელია აგლომერაციის პროცესში. საწარმოო ციკლში ტექნიკური წყლის ექსპლუატაციისას გამოიყენება წყლის სიხისტის დამარბილებელი და ნალექის გამწმენდი სპეციალური რეაგენტები. ტექნიკური წყლის დარბილების პროცესში ნარჩენის სახით წარმოიქმნება მხოლოდ ფილტრები (არასახიფათო ნარჩენი), რომლებიც შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე, გატანილი იქნება რუსთავის მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე. რაც შეეხება მეტალურგიული საწარმოში წარმოქმნილი წიდის მართვას, მეტალურგიული ტექნოლოგიური პროცესის მოთხოვნებიდან გამომდინარე აუცილებელია ლითონჩაურთავი წიდის მოცილება. აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად საჩამოსხმო ამწის საშუალებით ხდება სავსე ციხვის მცირედით დახრა გამოსაშვებ ღარზე, საიდანაც ლითონჩაურთველი წიდა სპეციალური ღარების საშუალებით ჩაედინება წიდის მიმღებ ორმოებში, სადაც წყლის საშუალებით მიმდინარეობს ლითონჩაურთავი წიდის გრანულაცია. გრანულირებული წიდის ორმოდან ამოღება ხდება ამწე მოწყობილობის საშუალებით და საწყობდება წიდის დასაწყობებისთვის განკუთვნილ დახურულ მოედანზე, საიდანაც წიდის გატანა და შემდგომი გამოყენების მიზნით გადაცემა ხდება კონტრაქტორ კომპანიაზე (შპს „გრუპი“, რომელიც შესაბამისი საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე ფუნქციონირებს შპს „რუსელოს“-ის საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიაზე). კონტრაქტორი კომპანია (შპს „გრუპი“) აღნიშნულ ნარჩენებს ძირითადად იყენებს სამშენებლო ბლოკების დასამზადებლად და სხვადასხვა სამშენებლო მასალად.

აგლომერაციის საწარმოს მოწყობის პერიოდი მოიცავს დაახლოებით 1 თვეს. პროექტით გათვალისწინებული დანადგარებისა და მოწყობილობების დამონტაჟება ხდება უკვე არსებულ შენობაში მობეტონებულ საფარზე. დაგეგმილი სამუშაოების სპეციფიკიდან გამომდინარე სამშენებლო ბანაკის მოწყობა გათვალისწინებული არ არის. აგლომერაციის ხაზის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ფლორისა და ფაუნის წარმომადგენლებზე ნეგატიური ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი. დაგეგმილი საქმიანობა არ ითვალისწინებს ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე ზემოქმედებას. არქეოლოგიურ და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. აგრეთვე საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაცია განთავსდა ქ. რუსთავის ტერიტორიაზე, ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე. ვინაიდან საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყანაში სხვადასხვა პერიოდში მოქმედებს სხვადასხვა სახის შეზღუდვა, კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შეუფერხებლად ჩატარების მიზნით, 2020 წლის 18 სექტემბერს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში“ განხორციელდა ცვლილება (<https://matsne.gov.ge/document/view/4994730?publication=0>), რომელიც ითვალისწინებს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პანდემიის/ეპიდემიის დროს, ქვეყანაში არსებული ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის გათვალისწინებით, საჯარო განხილვის

დისტანციურად, კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩატარების შესაძლებლობას. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვა გაიმართა 2021 წლის 30 ოქტომბერს zoom-ის აპლიკაციის საშუალებით. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, შპს „რუსელოისის“, ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“, სამოქალაქო მოძრაობას „გავიგუდეთ“, რუსთავის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები, გზმ-ის ანგარიშის შედგენაში მონაწილე პირი და დაინტერესებული საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე ააიპ „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენელმა გამოთქვა შენიშვნები, რომელიც ეხებოდა საჯარო განხილვის ფორმატს, საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებას და დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შედეგად ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების საკითხებს. ააიპ „მწვანე ალტერნატივის“ წარმომადგენლის კითხვებზე და შენიშვნებზე პასუხი გასცეს სამინისტროს და შპს „რუსელოისის“ წარმომადგენლებმა. რაც შეეხება საჯარო განხილვის ინფორმაციის გავრცელების საკითხებს აღსანიშნავია, რომ საჯარო განხილვის შესახებ განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიცალურ ვებგვერდზე, აგრეთვე რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე, ოფიცალურ ვებგვერდზე და ქ. რუსთავის ტერიტორიაზე ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე, რაც შეეხება საჯარო განხილვის ჩატარების დისტანციურ ფორმატს, როგორც აღინიშნა „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში“ განხორციელდა ცვლილება (<https://matsne.gov.ge/document/view/4994730?publication=0>), რომელიც ითვალისწინებს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პანდემიის/ეპიდემიის დროს, ქვეყანაში არსებული ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის გათვალისწინებით, საჯარო განხილვის დისტანციურად, კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩატარების შესაძლებლობას.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ააიპ „მწვანე ალტერნატივასა“ და სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ-ის“ მიერ შემოვიდა შენიშვნები დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც ეხებოდა გზმ-ის ანგარიშში გათვალისწინებული ისეთი საკითხების არასრულფასოვან განხილვას, როგორცაა ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრა და უწყვეტი მონიტორინგის საკითხები, ალტერნატივების ანალიზი, ნარჩენების მართვის ღონისძიებები და პროექტის საჭიროების დასაბუთება, კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება, ხმაურის გავრცელება, სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედება, საჯარო განხილვის ფორმატსა და საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის გავრცელების საკითხებს. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით 2020 წლის 13 იანვარს N 260/01 წერილით, გარკვეული საკითხების (მათ შორის ააიპ „მწვანე ალტერნატივისა“ და სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“ შენიშვნები) დაზუსტების მიზნით, მოახდინა ადმინისტრაციული წარმოების შეჩერება და კომპანიას განუსაზღვრა ერთი თვის ვადა დამატებითი ინფორმაციის წარმოსადგენად. შპს „რუსელოისმა“ 2021 წლის 10 თებერვალს სამინისტროს მიმართა განცხადებით, რომლის მიხედვით, კომპანია ითხოვდა ერთი თვით ვადის გახანგრძლივებას. 2021 წლის 19 თებერვლის წერილით სამინისტრომ შპს „რუსელოისს“ დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენისთვის დადგენილი ვადა

გაუხანგრძლივა 15 დღით. შპს „რუსელოისმა“ 2021 წლის 22 თებერვალს N3424 წერილით კვლავ მოითხოვა ვადის გახანგრძლივება, რის პასუხად სამინისტრომ კომპანიას დამატებითი ინფორმაციის წარმოსადგენად 2021 წლის 18 მარტს N 2563/01 წერილით ვადა გაუხანგრძლივა 2 თვით. შპს „რუსელოისის“ მიერ 2021 წლის 14 აპრილს სამინისტროში დამატებით წარმოდგენილი იქნა განცხადება N6618, რომელიც მოიცავდა დაზუსტებულ პასუხებს/დამატებით ინფორმაციას/დოკუმენტაციას. აღნიშნული განცხადება თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და საზოგადოებას შენიშვნების წარმოსადგენად ვადა განესაზღვრა 2021 წლის 17 მაისის ჩათვლით. დამატებით დოკუმენტაციასთან დაკავშირებით გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები არ წარმოდგენილა.

გზმ-ის ანგარიშს თან ახლავს საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზმ-ის ანგარიში განიხილეს სამინისტროს შესაბამისმა სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლის, ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილისა და II დანართის მე-4 პუნქტის 4.9 ქვეპუნქტის საფუძველზე.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ქ. რუსთავში შპს „რუსელოისის“ მეტალურგიულ (ფეროშენადნობთა) საწარმოში დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის - აგლომერაციის (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება) საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს შპს „რუსელოისის“ მეტალურგიული (ფეროშენადნობთა) წარმოებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2019 წლის 30 მაისის N2-464 ბრძანება (ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N 30);
4. შპს „რუსელოისმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
5. შპს „რუსელოისმა“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სამინისტროსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე, აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების და ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების დაცვა;

6. შპს „რუსელოისმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს გაფრქვევის წყაროებზე მავნე ნივთიერებების ორგანიზებული გაფრქვევების ფაქტობრივი რაოდენობისა და ტემპერატურის უწყვეტი ინსტრუმენტული მეთოდით განსაზღვრა „დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების თვითმონიტორინგის და ანგარიშგების წარმოების ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №413 დადგენილების შესაბამისად;
7. შპს „რუსელოისმა“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მონიტორინგის გეგმის ხელახალი შემუშავება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც მონიტორინგის „დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების თვითმონიტორინგის და ანგარიშგების წარმოების ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №413 დადგენილებით დადგენილ მოთხოვნებთან ერთად, გათვალისწინებული იქნება ინსტრუმენტული მონიტორინგის საკითხი (სულ მცირე, თვეში ერთხელ) საწარმოს პერიმეტრზე, სასჯელაღსრულების #16 დაწესებულებასთან და უახლოეს მოსახლესთან (მონიტორინგის წერტილების კოორდინატების, საწარმოს დატვირთვის რეჟიმის მითითებით);
8. შპს „რუსელოისმა“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გავრცელების შემარბილებელი ღონისძიებების დეტალური გეგმის შემუშავება, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საწარმოში დანადგარების გაუმართაობით, გამწოვი და აირმტვერდამჭერი სისტემების გაუმართაობით ან/და ჰერმეტიკის დარღვევით გამოწვეული არაორგანიზებული გაფრქვევების აღკვეთის (კონკრეტული ვადებით), ასევე მავნე ნივთიერებათა (მათ შორის, მტვრის) გაფრქვევების შემცირების ღონისძიებები საწარმოს არსებული და საპროექტო დანადგარებიდან და ნედლეულისა და პროდუქციის ტრანსპორტირების ოპერაციებიდან (მათ შორის, საწარმოს ტერიტორიის და მიმდებარე გზების მორწყვის გეგმა-გრაფიკი); აღნიშნულ გეგმაში გათვალისწინებული იყოს ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე ნედლეულისა და პროდუქციის მარაგადახურული ავტოსატრანსპორტო საშუალებებით ტრანსპორტირება;
9. შპს „რუსელოისმა“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ნედლეულისა და მზა პროდუქციის ტრანსპორტირების სქემისა და გეგმა-გრაფიკის მუნიციპალიტეტთან შეთანხმება და შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის სამინისტროში წარმოდგენა;
10. შპს „რუსელოისმა“ დაგეგმილი საქმიანობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად. ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს სამინისტროსთან შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;
11. შპს „რუსელოისმა“ მეტალურგიულ (ფეროშენადნობთა) საწარმოში დამატებითი ტექნოლოგიური ხაზის - აგლომერაციის (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება) საწარმოს მოწყობის სამუშაოების დაწყების და ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ

დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;

12. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
13. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „რუსელოისს“;
14. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „რუსელოისის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
15. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე რუსთავის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
16. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი